

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

כו.

עין משפט
נר מצוה

בלוקה מן הסגר. שאף הוא לקח תבואה זו מאנשים הרבה ולא ידע דמאן ניהו וכיון דלית זהו סימן נתיאשו הבעלים: דשן. וכי הוא עלמנו דש את המבואה הזאת הלא פועלים הרבה דשו אותה: **איסימיה.** אסיר ברייתא זו מנגרסתי: אמר ליה לא. תסמי.

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בלוקה מן התגר אבל בלוקה מבעל הבית הייב להחזיר וכן תני תנא קמיה דרב נחמן ל"ש אלא בלוקה מן התגר אבל בלוקה מבעל הבית הייב להחזיר א"ל רב נחמן וכי בעל הבית בעצמו דשן א"ל איסימיה א"ל לא תתרגם מתני' זכונן שדשן ע"י עבדו ושפחתו הכנענים: **בתני'.** אף השמלה היתה בכלל כל אלו ולמה יצאת להקיש אליה לומר לך מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין אף יכל דבר שיש בו סימנין ויש לו תובעים הייב להכריז: **גמ'** מאי בכלל כל אלו אמר רבא בכלל יכל אבדת אחיך אמר רבא למה לי דכתב רחמנא שור חמור שה ושמלה צריכי דאי כתב רחמנא שמלה הוה אמינא ה"מ בעדים דגופה וסימנין דגופה אבל חמור בעדים דאוכף וסימנין דאוכף אימא לא מוהריגין ליה כתב רחמנא חמור דאפילו חמור בסימנין האוכף שור ושה דכתב רחמנא ל"ל שור דאפילו לגיזת זנבו ושה לגיזותיו ולכתוב רחמנא שור דאפילו לגיזת זנבו וב"ש שה לגיזותיו אלא אמר רבא חמור דבור לרבי יהודה ושה דאבידה לדברי הכל קשיא ואימא לגללים הוא דאתא גללים אפקורי מפקד להו ודילמא לסימנין הוא דאתא דאיבעיא לן סימנין דאורייתא או דרבנן כתב רחמנא שה דאפילו בסימנין מוהריגין וסימנין דאורייתא אמרי מדקתני להו תנא לסימנין גבי שמלה דקתני מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין הייב להכריז אף כל דבר שיש בו סימנין ויש לו תובעין הייב להכריז ש"מ דשה לאו לסימנין הוא דאתא: תנו רבנן יאשר תאבד פרט לאבידה שאין בה שוה פרוטה רבי יהודה אומר ומצאתה פרט לאבידה שאין בה שוה פרוטה מאי בינייהו אמר אבי ממשמעות דורשין איכא בינייהו מר נפקא ליה מאשר תאבד ומר נפקא ליה מומצאתה ולמאן דנפקא ליה מאשר תאבד האי ומצאתה מאי עביד ליה ההוא מיבעי ליה לכהדרבנאי דאמר רבנאי ומצאתה דאתאי לידיה משמע ולמאן דנפקא ליה מאשר תאבד האי אשר תאבד ליה מבועי ליה לאהדורי

לכדרכי יוחנן דאמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי מניין לאבידה ששטפה נהר שהיא מותרת שנאמר יבן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה מי שאבדה הימנו ומצויה אצל כל אדם יצתה זו שאבדה הימנו ואינה מצויה אצל כל אדם אלא רבנאי מנא ליה נפקא ליה מומצאתה ואידך הא דרבי יוחנן מנא ליה נפקא ליה ממנו ואידך מנא לא משמע ליה רבא אמר פרוטה שהחולה איכא בינייהו מ"ד מאשר תאבד איכא ומ"ד מומצאתה ליכא ולכ"מ אשר תאבד האי בעינין מומצאתה וליכא אלא פרוטה שהוקרה איכא וליכא מן דאמר ואשר תאבד ליכא ולמאן דאמר ומצאתה איכא ומאן וליכא פרוטה שהוקרה והחולה וחזרה והוקרה איכא בינייהו מאן דאמר אשר תאבד איכא ומאן דאמר ומצאתה בעינין דאית בה שיעור מציאה משעת אבידה ועד שעת מציאה: איבעיא להו סימנין דאורייתא או דרבנן מאי נפקא מינה לאהדורי

בלוקה מן התגר. פרש"י שלקח מאנשים הרבה ועירב פירות יחד ואינו יודע של מי הן ובאין זו סימן מיידי וא"ת אמאי לא מוקי בלוקה שהוא תגר וי"ל דלא פסיקא ליה דאם נמצא קודם ששהא כדי לערבו בפירות אחרים חייב להחזיר אצל בלוקה מן התגר כבר עירב התגר ועי"ל בלא טעם דמערב עם שאר הפירות לא שנו אלא בלוקה מן התגר שאינו יודע אם להחזיר או לתגר או לבעה"ב אפי' לסימנין וי"ל הוה ליפול בתבואה כ"כ בשעת דשה ואין להסתפק בתגר מ"מ אינו יודע מאיזה בעל הבית קנה התגר ולוה הפי' הו"מ למימר בלוקה שהוא תגר ומתייאש בעל הבית שסגר סכנך מנח התגר ואין הקונה יודע למי יחזיר אלא כמו כן משום דלא פסיקא ליה דאם התגר מנצח קודם ששהא כדי למכור לאחר לא נתייאש בעה"ב וחייב להחזיר: **מה שמלה מיוחדת שיש לה סימני' ויש לה תובעין.** במרובה

פ א ב מיי פ"ו מהל' אבידה הלכה ו סמנ עשין עד תוס"ע ח"מ ס' רכס ספ"ק פ: פ ד ג מיי שם פ"ד הלכה ה: פ ה ד מיי שם ו סמנ שם תוס"ע ח"מ ס' רכס רנט ספ"ק ג) וס' רכס ספ"ק ג: פ ו ה מיי שם ו סמנ שם תוס"ע ח"מ ס' רכס פ"ו ו מיי שם סמנ שם תוס"ע ח"מ ס' רכס ספ"ק פ: פ ח ז מיי פ"ה שם הלכה ה: פ ט ח מיי שם פ"ה הלכה יב סמנ שם תוס"ע ח"מ ס' רנט ספ"ק ז וס' רכס ספ"ק ה: פ צ ט מיי שם פ"ה הל' א סמנ שם תוס"ע ח"מ ס' רכס ספ"ק ה: פ

רבינו הגנאל

אם מתגר לקח או מבעל הבית שדשים לו פועלים הרי הן שלו ואם מצאן צוררין או אפי' מפורזין ולקח מבעל הבית שדשים על ידי עבדיו הכנענים וכיוצא בהן נוטל ומכרו: **בתני'** אף השמלה היתה בכלל כל אלו ולמה יצאת להקיש אליה לומר לך מה שמלה מיוחדת שיש לה סימנין ויש לה תובעין אף כל שיש לה סימנין ויש לה תובעין: אמר רבא [תמרו] דבור לר"י ושה דאבידה דרבויי הכל קשיא. חמור דבור פי' חמור שכתב בבור אליבא דרבנן דאמרי שור ולא אדם חמור ולא כלים שפיר כתיב בקריא ונפל שמה שור או חמור אלא לר' יהודה דמחייב על נזקי כלים בבור חמור מה בא למעט קשיא. שה דאבידה שנאמר כי תראה את שור אחיך או את שוה דחיים וגו' אם השור שיש לימרו הוא הניחו שרוב השוורים שנושטים מלאכה בהן אין נמסרין לרועה הווהיה תורה להשיבן שה לא כל שכן שה דכתב רחמנא להי לר' קשיא. פי' פרט לאבידה שאין בה שוה פרוטה וכו' אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחאי מנין לאבידה ששטפה נהר שמותרת וכו' הא דאמר רבנאי ומצאתה דאתאי לידיה משמע הוא בפי' הגדול בתרא הלכה אין פורשין מתיבת המוכסין.

(א) [צ"ק פ"א:] (ב) שם ג"ה, (ג) [למקן מה:] צ"ק מהל, (ד) [תולין ע"ל:] (ה) צ"ק ק"ו: ע"ש (ע"ל ג, ה) [לע"ל כב:] ע"ש וסס א"ת' ר"ש ב"ש יהודקן, (ו) [ע"י חוס' סנהדרין יד. ד"ה ו"ר"ש כ"ו:] (ז) [לע"ל י"ח:] חו"ט [ע"ל:] (ט) [דכ"ה כ"ג, כ"ד:] (י) [צ"ק פ"א:] (יא) אולי צ"ל להכריז, (יב) [כדאי' צ"ק פ"א:]

תורה אור השלם

1 וכן תעשה לחמור וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר האבד ממנו ומצאתה לא תוכל להתעלם: דברים כג 2 לא תראה את שור אחיך או את שוה נדחים והתעלמת מהם והשבת תשיבם לאחיך: דברים כב א

הגהות הב"ח

(א) גמ' לכדרכינא דאמר רבינא ומלאתה: (ב) שם אלא פירוטה שהחולה וזוהי והוקרה אלא בנייחו כלי' ותיבת שהוקרה נמקם: (ג) ה"פ ד"ה נזקת וכו' אם אינו הוה ליפול:

גליון הש"ס

גמ' משמעות דורשין א"ב. שנועות דף ע"י ע"א:

מוסף רש"י

ושה דאבדה. כיון דכמיני לכל אבדת אחיך, למה לי דכתב רחמנא חמור וטור ושה ושמלה, ובפרק אלו מציאות דרשין לטובי צר משה (ב"ק ד). ומצאתה דאתאי לידיה משמע. ואפילו הפ' אחיך ולא עכ"ל ולא תימא פי' מיטע רחמנא עובד סוכנים היכא דלא אחזי ליה, דירשלא לא מתייב למטרע עלה ולא הוהיה, אצל אתא ליה מיחייב להחזירה, לכדדמו אסוריה (יע"ל ב). ששטפה נהר שהיא מותרת. הואיל ומתייאשו הבעלים (ב"ק טו). אשר תאבד ממנו. ממנו קרא יתירה הוא לאשמועינן שאינו אצל אלא הימנו (יע"ל כב).